

RAPORLAMA STANDARTLARI VE MATERIALITY (ÖNEMLİLİK)

SINGLE MATERIALITY (TEK YÖNLÜ ÖNEMLİLİK) & DOUBLE MATERIALITY (ÇİFT YÖNLÜ ÖNEMLİLİK)

1 Ağustos 2023 İtibarıyla! En basit haliyle... Hepsi bir arada!

ELİF ÖZKUL GÖKMEN

MATERIALITY/ÖNEMLİLİK

Materiality -önemlilik kavramı, yaklaşık 90 yıldır Amerikan Menkul Kıymetler Borsası (SEC-Securities Exchange Commission) yasasının temel tanımları arasındadır. SEC, finansal tablolar bağlamında material- önemli bilgileri, *"kayıtlı bir menkul kıymeti satın almadan önce ortalama bir ihtiyatlı yatırımcının makul olarak bilgilendirilmesi gereken konular"* olarak tanımlamıştır.

FASB Finansal Accounting Standards Board ise, 2 No'lu Finansal Muhasebe Kavramları Beyanında **önemlilik kavramını** şu şekilde ifade etmiştir: *"Bir finansal raporda, bir kalemin/öğenin ihmal edilmesi veya yanlış beyan edilmesi durumunda, mevcut koşullar ışığında öğenin dâhil edilmesi veya düzeltilmesinin etkisi, rapora dayalı karar alan makul bir kişinin (yatırımcının) muhakemesini değiştirebilecek veya etkileyebilecek büyüklükteyse, bu kalem önemlidir."*

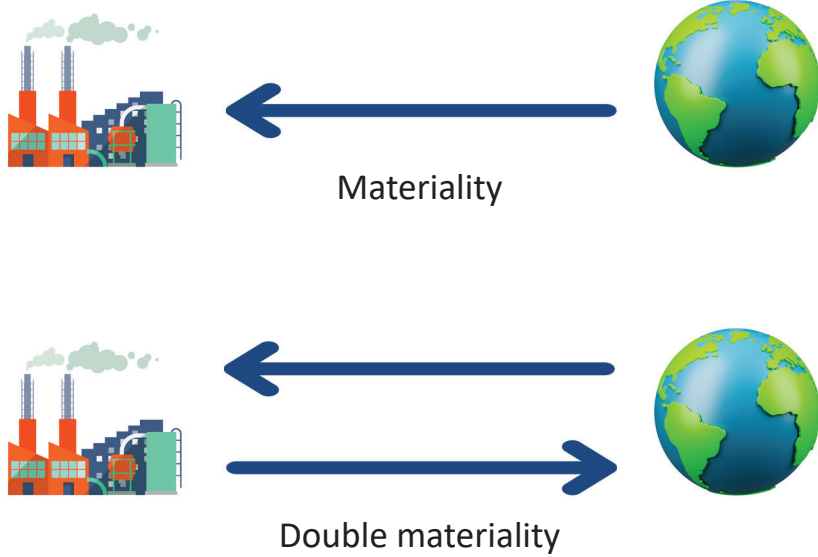
Özetle, materiality temelinde finansal sonuçları ve paralelinde yatırımcıların şirkete yatırım kararını etkileyebilecek konuları tanımlamak için kullanılan bir ifadedir. Bununla beraber şirketin sürdürülebilirlik etkilerini, bir başka deyişle risk ve fırsatlarını yönetmesinin de şirketin finansal sonuçlarına etkisi mutlaktır. **Sürdürülebilirlik bakış açısı ile değerlendirdiğimizde materiality çift**

yönlüdür; hem şirketin sosyal, çevresel ve ekonomik ortam üzerinde etkileri, hem de sosyal, çevresel ve ekonomik unsurların şirketin kârlılığı üzerinde etkileri vardır. Örneğin şirket önemli bir doğal kaynak olan suyun tüketimini çeşitli yollarla düşürerek hem çevresel etkisini azaltabilir hem de su maliyetini düşürebilir. Enerji için de aynı örneği verebiliriz. Sosyal etkiler açısından ise şirketin yetenekli çalışanlarının devir oranının düşük olmasının, şirketin bu çalışanlara yaptığı yatırımların da şirket içinde kalmasını ve bu çalışanların şirketin gelişimine daha fazla katkıda bulunabilmesini sağladığı ve bu vesileyle kârlılığın arttığını gösteren birçok araştırma ve analiz mevcuttur. Yönetişim tarafında ise etik değerlerini yaşatan şeffaf bir şirket, sağlayacağı paydaş güveni ile sadece çalışanları ve yatırımcılar tarafından değil, müşteri ve tedarikçi gibi kilit paydaşlar tarafından da tercih edileceği için bu güvenin etkisini doğrudan kârlılığı üzerinde görebilir.

Materiality kavramının önüne **'double'** kelimesini ilk ekleyen Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nı (ESRS European Sustainability Reporting Standards) hazırlayan EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group – Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu) olsa da aslında bu tanımı **ilk yapan GRI** Global Reporting Initiative'dir. Benim bu kapsamda danışmanlığa adım attığım dönemde, 17 yıl önce geçerli olan **GRI G3 Standardında** materiality şu şekilde açıklanıyordu. *"Sürdürülebilirlik raporlaması için öncelikler, yalnızca kuruluş üzerinde önemli finansal etkisi olan sürdürülebilirlik konularıyla sınırlı değildir. Bir sürdürülebilirlik raporu için önemliliğin belirlenmesi, gelecek nesillerin ihtiyaçlarından ödün vermeden bugünün ihtiyaçlarını karşılama kabiliyetini etkilemede bir eşiği aşan ekonomik, çevresel ve sosyal*

MATERIALITY/ÖNEMLİLİK

etkilerin dikkate alınmasını da içerir." Zaman içinde GRI'n geliştirdiği rehberlerdeki performans ifadesinin etki olarak değiştirmesi ve bunu da tek yönlü gibi ele almasının arkasındaki sebepler başka bir yazının konusu olabilir.

ESRS'i hazırlayan EFRAG'ın bu kavramı 'double' olarak vurgulamasının arkasındaki esas sebep, sürdürülebilirliğin yanı sıra özellikle iklim değişikliği ile ilgili risk ve fırsatların ve buna bağlı finansal sonuçların şirketler tarafından net olarak ortaya koyulmasını sağlamaktır. Yukarıdaki su örneğinden yola çıkarsak, kuyudan ya da şebekeden çektiği suyun parasını ödediği sürece şirket bu kaynakları kullanmaya devam ediyor. Kullanılabilir su azaldığı durumda bedeli artacak ya da tamamen bitme riski ile karşı karşıya kalındığında şirketin operasyonları durma noktasına gelebilecek. Şirketin, bu riski bertaraf etmesi

çeşitli yatırımlar yapması gerekecek. Diğer taraftan suyunu bitirdiği kuyunun hiçbir zaman şirkete fiziksel olarak saldırmaması söz konusu değildi. Ama o sular, iklim değişikliği sebebiyle, örneğin büyük buz parçaları halinde çalışanlarına, tesislerine ve diğer fiziksel varlıklarına zarar verebilecek şekilde zamansızca yağabilecek. Yine bu şirketin ürünlerinin ham maddesinin doğadan geldiğini varsayalım. Kuraklık ya da seller sebebiyle ana ham maddesine ulaşamayan bir şirket üretimini sürdüremeyebilecek. Bu durumlara şirket ne kadar hazır ne kadar farkında ve hangi önlemleri alıyor sorularının yanıtları önümüzdeki dönemdeki raporların içeriklerini oluşturacak. Öngörülebilir ve öngörülemez sonuçları ile iklim değişikliği şirketlerin tedarik zincirlerinin ilk halkasından başlayarak çok çeşitli fiziksel ve geçiş riskleri ve tabii ki fırsatlarını içinde barındırıyor. TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) tavsiyeleri ve CDP (Carbon Disclosure Project) raporlamaları ile bu risk ve fırsatların analizi ve raporlamasına başlayan şirketler olsa da dünyadaki şirketlerin büyük çoğunluğunun gündeminde bu risk ve fırsatlar mevcut değil; maalesef ya farkında değiller ya da nereden başlayacaklarını bilmiyorlar. Bu analizlerin şirket içinde yönetim kurulları ve üst yönetimin katılımıyla yapılması, bu şirketlerin orta ve uzun vadede ayakta kalmalarında önemli rol oynayacaktır.

Geçtiğimiz ay yayınlanan ve açıklamaların muhasebe dilinde yapılmasını bekleyen **IFRS S1 Sürdürülebilirlik** (Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Gereklilikler) ve **IFRS S2 İklim** (İklimle ilgili Açıklamalar) **Standartları**, bugün itibarıyla ilgili risk ve fırsatların ne kadar **sadece finansal sonuçlarına** (single materiality) **odaklı** olsa da ve bunun dışında bir zorunluluk olmasa da bence konuların doğası itibarıyla şirketlerin toplum, çevre ve ekonomi üzerindeki etkilerini bu raporlarda dışarda bırakması çok da mümkün olmayacaktır. IFRS S1 ve S2 global standartları ile özellikle yatırımcıların bilgi ihtiyacını karşılamak üzere finansal ve finansal olmayan verilerin güvenilir, karşılaştırılabilir ve muhasebeleştirilebilir bir şekilde, entegre bir bakış açısı ve küresel ortak bir dil ile açıklanması bekleniyor. Finansal rapor kullanıcılarının ihtiyacı olan tüm bilgileri içerecek şekilde, şirketlerin

MATERIALITY/ÖNEMLİLİK

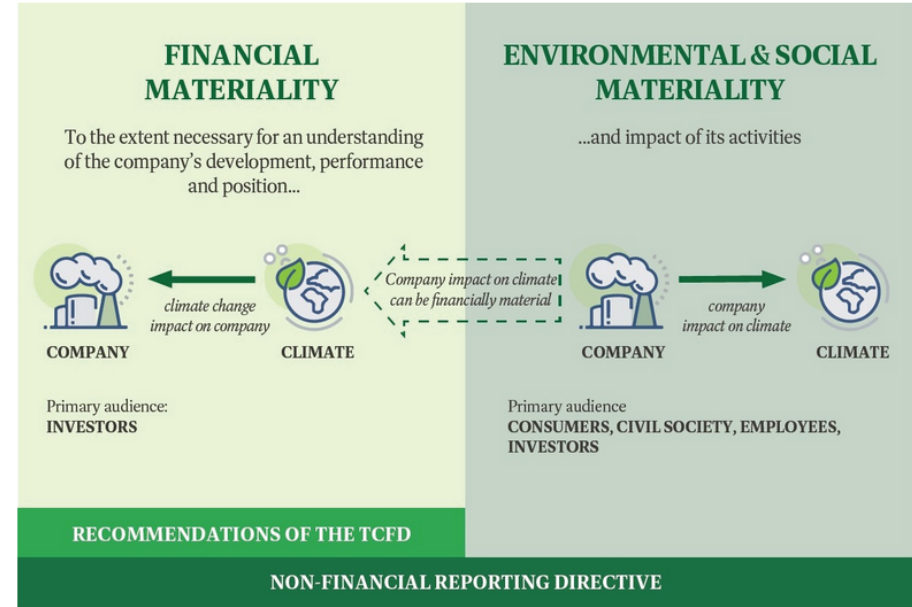
için sürdürülebilirlikle ve iklim değişikliği ile ilgili risklerine ve fırsatlarına odaklanan IFRS S1 ve S2, kısa, orta ve uzun vadede şirketlerin nakit akışlarını ve finansmana erişimlerini etkilemesi beklenen bilgilerin, risk ve fırsatlarla ilişkilendirerek açıklanmasını ön görüyor. Sonuç olarak, IFRS bünyesinde ISSB tarafından hazırlanan ve zorunlu hale getirilmesinin önünü açmak amacıyla ve şirketlere büyük bir raporlama yükü getirmemek üzere finansal önemliliğe odaklanan bu iki standart, uluslararası kabul edilebilirliği sağlama potansiyelleri açısından kurumsal raporlamada klasik faaliyet raporlarına çağ atlatacak çok önemli birer kilometre taşıdır. Diğer taraftan, şirketlerin sürdürülebilirlik etkilerinin raporlaması kapsamında (en azından bugün için) aynı yorumu yapamıyorum.

25 Temmuz 2023'te International Organization of Securities Commissions (IOSCO), dünya menkul kıymetler piyasalarının %95'inden fazlasını düzenleyen sermaye piyasası otoriteleri olan 130 üye ülkesini, dünya çapında sürdürülebilirlikle ilgili açıklamaların tutarlılığını sağlamak üzere, kendi düzenleyici çerçevelerine #ISSB Standartlarını dahil dâhil etmeleri için bir çağrı yaptı. IOSCO'nun onayı, ISSB Standartlarının sermaye piyasası kullanımına yönelik amaca uygun olduğuna, sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatların fiyatlandırılmasına olanak sağladığına ve gelişmiş veri toplama ve analizini kolaylaştırdığına dair dünyaya bir mesaj verdi. IFRS S1 ve S2'nin IOSCO üyelerinin %75'ini oluşturan gelişmekte olan pazarlarda kabul görmesi bekleniyor.

Sercom Yaklaşımı ve Uygulamaları

Sercom olarak, **15 yıldır** müşterilerimizin GRI temelli raporlamaları kapsamındaki önemlilik belirleme çalışmalarında her zaman **çift yönlü bir bakış açısı** (double materiality) uyguladık. Etki alanlarının bu bakış açısı ile belirlenmesi, tüm kilit paydaşlar üzerindeki etkilerin de doğru belirlenmesi ve onların bilgi/açıklama beklentilerinin karşılanması ile sonuçlandı. Dolayısı ile her yıl yapılan gözden geçirme çalışmalarında hemen hiçbir müşterimizin önceliklerinde büyük değişiklikler söz konusu olmadı.

Figure 1: The double materiality perspective of the Non-Financial Reporting Directive in the context of reporting climate-related information

Source: New Guidelines on Reporting Climate-Related Information, European Commission(See note 4)

Ayrıca Sercom olarak 2022 yılından bu yana şirketlerin **iklim değişikliği ile ilgili risk ve fırsatlarını** şirket özelinde ortaya koyacak olan uluslararası standart ve çerçeveler ışığında tasarladığımız çalışmalar bütününe müşterilerimizde uygulamaya başladık. Bu çalışmalar bütünü ile müşterilerimizi, yakın zamanda kademeli olarak **zorunlu hale gelecek olan** IFRS ve ESRS raporlama standartlarına da hazırlıyoruz.

Aşağıdaki tabloda dünyada en çok kullanılan ve önümüzdeki dönemde de yoğun olarak kullanılacak olan raporlama standartlarına yönelik açıklamaları bulabilirsiniz. Ayrıca bu standartların temel aldığı ya da etkilendiği çerçevelere yönelik temel bilgileri de sizler için derledik.

EN SON GÜNCELLENEN STANDARTLARA GENEL BAKIŞ

Standart Adı	Mevcut Durum	Hedef Kitle	Kullanıcılar	Geçerlilik Tarihi	Zorunluluk	Önemlilik Açıklaması
GRI Standard (Universal) (Hazırlayan: GRI–Global Reporting Initiative)	2021’de yayınlandı.	Tüm paydaşlar	Tüm şirketler	1 Ocak 2023’ten itibaren	Zorunlu değil Hâlihazırda GRI temelli raporlama yapanlar diğer raporlama standartlarına da doğru yönlendirme ile hazırlanabilirler.	Single (Tek yönlü etki/impact) gibi algılanan Double Materiality/Çift Yönlü Önemlilik Sercom Yorumu: GRI her ne kadar önemlilik kavramını ‘double’ olarak ifade etmese de ve bundan dolayı şirketin toplum, çevre ve ekonomi üzerindeki etkilerine tek yönlü olarak işaret ettiği söylenebilir de temeli çift yönlü önemlilik prensibine dayanır. (Bakınız giriş yazısı 4. Paragraf)
ESRS European Sustainability Reporting Standard (Hazırlayan: EFRAG – European Financial Reporting Advisory Group)	2023 Temmuz ayı başında son geri bildirimler toplandı. 31 Temmuz’da Avrupa Komisyonu tarafından onaylandı. Ağustos ayı ortasında detaylı inceleme için Avrupa Parlamentosuna ve Konseyine gönderilecek. 2 ay sürecek inceleme sürecinin ek olarak iki ay daha uzayabileceği öngörülmüyor.	Tüm paydaşlar	Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) kapsamındaki tüm şirketler için zorunlu. Detaylı açıklama aşağıda EFRAG açıklaması altındadır.	1 Ocak 2024’ten itibaren geçerli. İlk raporlama 2024 dönemini kapsayacak ve 2025’te yapılacak, 2026’da hepsini kapsayacak.	AB’de zorunlu Hâlihazırda GRI temelli raporlama yapanlar ESRS standardına da doğru yönlendirme ile hazırlanabilirler.	Double Materiality/ Çift Yönlü Önemlilik Impact Materiality (iklim değişikliği dâhil) ve Financial Materiality Şirketin çevre, toplum ve ekonomi üzerindeki etkilerinin önemliliğine EK olarak çevresel, toplumsal ve ekonomik unsur ve gelişmelerin şirket üzerindeki finansal etkilerinin önemliliği
IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information	26 Haziran 2023’te yayınlandı.	Başta finansal sermaye sağlayıcılar ve yatırımcılar olmak üzere tüm paydaşlara hitap edebilir. Sercom Yorumu: Tüm paydaşların bilgi ihtiyacını karşılama ihtimali düşük.	Borsalarda işlem gören şirketler başta olmak üzere tüm şirketler kullanılabilir.	Her ikisi de 1 Ocak 2024’ten itibaren geçerli. Şirketlerin öncelikle iklimle ilgili standardı temel alan bir raporlama yapması öneriliyor.	Zorunluluk ülkeye göre değişiklik gösteriyor. Türkiye’de KGK (Kamu Gözetleme Kurumu) bu standartları kabul edeceğini ve belli büyüklükteki halka açık şirketler için 2024 yılı performansının raporlanacağı 2025’te zorunlu olacağını duyurdu.	Single Materiality Tek başına Finansal Önemlilik Financial Materiality Çevresel, toplumsal ve ekonomik gelişmeler/unsurlarla ilgili risk ve fırsatların şirket üzerindeki finansal etkilerinin önemliliği
IFRS S2 Climate-related Disclosures (Hazırlayan: ISSB – International Sustainability Standards Board)	26 Haziran 2023’te yayınlandı.					Single Materiality Tek başına Finansal Önemlilik Financial Materiality İklim değişikliği ile ilgili risk ve fırsatların şirket üzerindeki finansal etkilerinin önemliliği

STANDART HAZIRLAYICILAR VE BAĞLANTILI ÇERÇEVELER

Adı	İsim Açılımı	Genel Bilgi	Bağlantılı Olduğu Standart veya Çerçeve
IFRS 	International Financial Reporting Standards Uluslararası Finansal Raporlama Standartları	IFRS Vakfı, yüksek kaliteli, anlaşılır, uygulanabilir ve dünya çapında kabul görmüş muhasebe ve sürdürülebilirlik açıklama standartları geliştirmek için kurulmuş, kâr amacı gütmeyen, kamu yararına çalışan bir kuruluştur. IFRS standartları, standart belirleme kurulları olan Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) tarafından geliştirilir.	<ul style="list-style-type: none"> • IFRS Accounting Standards – IFRS Muhasebe Standartları • IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information – IFRS S1 Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Gereklilikler • IFRS S2 Climate-related Disclosures – IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar
ISSB 	International Sustainability Standards Board Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu	IFRS, 3 Kasım 2021'de Glasgow'da düzenlenen COP26'da Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nun (ISSB) kurulduğunu duyurdu. ISSB dört temel hedef belirlemiştir: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sürdürülebilirlik açıklamalarının küresel temeli için standartlar geliştirmek; 2. Yatırımcıların bilgi ihtiyaçlarını karşılamak; 3. Şirketlerin küresel sermaye piyasalarına kapsamlı sürdürülebilirlik bilgileri sağlamasını sağlamak; 4. Yetki alanına özgü ve/veya daha geniş paydaş gruplarını hedefleyen açıklamalarla birlikte çalışabilirliği kolaylaştırmak. 	ISSB, aşağıdakiler de dâhil olmak üzere pazar liderliğindeki yatırımcı odaklı raporlama girişimlerinin çalışmalarını temel alır ve birleştirir: <ul style="list-style-type: none"> • SASB Standartları • IIRC Entegre Raporlama Çerçevesi • TCFD İklimle İlgili Finansal Bildirimler Görev Gücü Önerileri • CDSB İklim Açıklama Standartları Kurulu Çerçevesi
SASB 	Sustainability Accounting Standards Board Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu	2011 yılında sürdürülebilirlik muhasebesi standartları geliştirmek için kurulmuş, kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. SASB Standartları, şirketlerin ilgili sürdürülebilirlik bilgilerini yatırımcılarına açıklamalarına yardımcı olur. 77 sektör için mevcut olan SASB Standartları, kısa, orta veya uzun vadede bir kuruluşun nakit akışlarını, finansmana erişimini ve sermaye maliyetini etkileme olasılığı en yüksek olan sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları ve yatırımcılar için en yararlı olabilecek açıklama konularını ve ölçümlerini tanımlar.	Ağustos 2022 itibarıyla, IFRS Vakfı'na bağlı Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB), SASB Standartlarının sorumluluğunu üstlendi. ISSB, SASB Standartlarını sürdürmeyi, geliştirmeyi ve geliştirmeyi taahhüt ediyor ve hazırlayıcıları ve yatırımcıları SASB Standartlarını kullanmaya devam etmeye teşvik ediyor.
IIRC 	International Integrated Reporting Council Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi	Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi, 2010 yılında işletmeler, yatırımcılar, politika yapıcılar, muhasebe mesleği ve sivil toplumdan oluşan küresel bir koalisyon olarak kuruldu. 2021'de IIRC ve SAS, Değer Raporlama Vakfı (VRF-Value Reporting Foundation) altında birleşti. Value Reporting Foundation, işletmelerin ve yatırımcıların kurumsal değer konusunda ortak bir anlayış geliştirmelerine yardımcı olmak için tasarlanmış, Entegre Düşünme İlkeleri, Entegre Raporlama Çerçevesi ve SASB Standartları dâhil olmak üzere kapsamlı bir kaynak paketi sundu.	IFRS Vakfı'nın Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB), Entegre Raporlama Çerçevesinden müşterek olarak sorumludur. Value Reporting Foundation 1 Ağustos 2022'de resmi olarak IFRS Vakfı ile birleşti.
TCFD 	Task Force on Climate Related Financial Disclosures İklimle İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü	2017'de TCFD, şirketlerin bilinçli sermaye tahsisini desteklemek için daha iyi bilgi sağlamasına yardımcı olmak üzere tasarlanmış iklimle ilgili finansal açıklama önerileri yayınladı. Açıklama önerileri, şirketlerin çalışma şeklinin temel unsurlarını temsil eden dört tematik alan etrafında yapılandırılmıştır: yönetim, strateji, risk yönetimi, ölçümler ve hedefler. Dört tavsiye birbiriyle ilişkilidir ve yatırımcılara ve diğerlerine raporlama yapan kuruluşların iklimle ilgili riskler ve fırsatlar hakkında nasıl düşündüklerini ve değerlendirdiklerini anlamalarına yardımcı olacak bilgilerle çerçeveyi oluşturan 11 önerilen açıklama ile desteklenir.	<ul style="list-style-type: none"> • Recommendations of the TCFD – TCFD Tavsiyeleri

STANDART HAZIRLAYICILAR VE BAĞLANTILI ÇERÇEVELER

Adı	İsim Açılımı	Genel Bilgi	Bağlantılı Olduğu Standart veya Çerçeve
 CDSB	Climate Disclosures Standards Board – İklim Açıklama Standartları Kurulu	<p>CDSB, iş ve çevre STK'larından oluşan uluslararası bir konsorsiyumdur. Şirketlere finansal bilgilerle aynı titizlikle çevresel bilgileri raporlamak için bir çerçeve sunarak, doğal sermayeyi finansal sermaye ile eşitlemek için küresel ana akım kurumsal raporlama modelini ilerletmeye ve uyumlu hale getirmeye çalışır. İklim ve doğal sermaye raporlaması konusundaki çalışmalarını, sürdürülebilir bir finansal sistem için çalışan tüm aktörlere (yatırımcılar, şirketler, düzenleyiciler, borsalar, muhasebe firmaları, analistler) yardımcı olur.</p> <p>31 Ocak 2022'de, yeni kurulan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nun (ISSB) çalışmalarını desteklemek için İklim Açıklama Standartları Kurulu (CDSB), IFRS Vakfı bünyesinde birleştirildi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CDSB Framework – CDSB Çerçevesi <p>CDSB tarafından başka bir kılavuz üretilmeyecek veya yayınlanmayacaktır.</p>
 CDP	Carbon Disclosure Project – Karbon Saydamlık Projesi	<p>2000 yılında kurulan CDP, yatırımcıların, şirketlerin, şehirlerin, eyaletlerin ve bölgelerin çevresel etkilerini yönetmeleri için küresel ifşa sistemini yürüten, kâr amacı gütmeyen bir yardım kuruluşudur. CDP, küresel çevresel açıklama sistemini yürütür.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CDP Climate Change – CDP İklim Değişikliği • CDP Water Security – CDP Su Güvenliği • CDP Forests – CDP Ormanlar
 TNFD	Taskforce on Nature-related Financial Disclosures – Doğayla İlgili Finansal Bildirimler Görev Gücü	<p>2021 yılında kurulan TNFD'nin çalışmaları yedi ilke üzerine inşa edilmiştir; pazar kullanılabilirliği, bilime dayalı, doğayla ilgili riskler, amaca yönelik, entegre ve uyarlanabilir, iklim-doğa bağı ve küresel olarak kapsayıcı olmak.</p> <p>TNFD yeni bir standart geliştirmiyor. Mevcut standartlar, ölçümler ve veriler üzerine inşa edilen entegre bir çerçeve oluşturuyor. Mart 2023'te TNFD, Mart 2022'de yayınlanan v0.1'i, Haziran 2022'de yayınlanan v0.2'yi ve Kasım 2022'de yayınlanan v0.3'ü temel alarak pazar danışmanlığı için beta çerçevesinin dördüncü sürümünü yayınladı. Pazarın benimsenmesi için tam çerçevenin v1.0 sürümünün yayınlanması Eylül 2023'te olacaktır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • TNFD Nature-Related Risk & Opportunity Management and Disclosure Framework – TNFD Doğayla İlgili Risk ve Fırsat Yönetimi ve Bilgilendirme Çerçevesi
 EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group – Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu	<p>ESRS Raporlamasına Zorunlu Şirketler</p> <p>1-Aşağıdaki üç kriterden en az ikisini karşılamış olarak tanımlanan büyük AB şirketleri ve büyük grupların AB'de bulunan bağlı şirketleri: a) 250'den fazla çalışan b) 40 milyon Euro'dan fazla net gelir veya c) 20 milyon Euro'dan fazla toplam varlığa sahip olanlar 2-Borsaya kote KOBİ'ler* dâhil olmak üzere borsaya kote AB şirketleri (mikro girişimler** hariç)</p> <p>3-AB'de kurulu olmayan ancak menkul kıymetleri AB tarafından düzenlenen piyasalarda işlem gören ve AB'de toplam grup cirosu 150 milyon Euro'nun üzerinde olan şirketler.</p> <p>*KOBİ'lere uymaları için üç yıl daha süre verilmesi bekleniyor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • European Sustainability Reporting Standards – Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları <p>**Mikro girişimler, aşağıdaki üç kriterden ikisini karşılayan şirketlerdir:</p> <p>1) 10 çalışandan az, 700.000 Euro'dan az net gelir veya 3) toplam 350.000 Euro'dan az varlıklar.</p>
 UN SDPI	United Nation Sustainable Development Performance Indicators – Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Performans Göstergeleri	<p>UNRISD tarafından üretilen Sürdürülebilir Kalkınma Performans Göstergeleri (SDPI), hem kâr amacı güden işletmeler hem de sosyal ve dayanışma ekonomisi kuruluşları dâhil olmak üzere ekonomik varlıkların sürdürülebilirlik performansını otantik bir şekilde ölçer. Etkileri veya performansı, sürdürülebilir kalkınma kavramıyla tutarlı bir hedefi gösteren normlara ve eşiklere göre değerlendirir ve mevcut ölçüm ve raporlama modellerinde göz ardı edilen veya ihmal edilen konu alanlarına ışık tutar. Göstergeler, kullanıcıların işletmelerinin ve kuruluşlarının sosyoekonomik, yönetim ve çevresel alanlardaki gerçek etkileri veya performansı hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olur. SDPI Çevrimiçi Platformu, şirketlerin veya kuruluşların sürdürülebilirliğe yönelik ilerlemesini değerlendirmek için kullanımı kolay bir araç sağlar. Trend analizi içeren ve kullanıcıların sürdürülebilirlik normları ve eşikleri ile ilgili etkileri veya performansı değerlendirmesine olanak tanıyan otomatik olarak oluşturulmuş bir rapor üretir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • UN Sustainable Development Performance Indicators – BM Sürdürülebilir Kalkınma Performans Göstergeleri